

2023-04-27 Nr. NV-996

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-23-548 TAIS-23-4465(2)		DĖL KELIŲ PRIEŽIŪROS IR PLĖTROS PROGRAMOS FINANSAVIMO ĮSTATYMO NR. VIII-2032 6, 8, 9 STRAIPSNIŲ, 2 IR 5 PRIEDŲ PAKEITIMO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendina- masis teisės aktas	Pasirenkama ☐ Taip ☒ Ne Priėmimo Terminas	Susisiekimo ministerija	Pasirenkama ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta Norėdami įvesti datą, spustelėkite arba bakstelėkite čia.	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☐ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	Pasirenkama ☐ Taip ☒ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Poreikis keisti Įstatymą kyla:

- atsižvelgiant į išaugusį magistralinių kelių naudojimo intensyvumą (*intensyviausi Lietuvos keliai yra šie: A19 Vilniaus pietinis aplinkkelis, A1 Vilnius–Kaunas–Klaipėda bei A5 Kaunas–Marijampolė–Suvalkai. Per parą A19 Vilniaus pietiniu aplinkkeliu vidutiniškai važiuoja nuo 11 000 iki 17 700 automobilių, keliu A1 Vilnius–Kaunas–Klaipėda – nuo 12 000 iki 39 000 ir keliu A5 Kaunas–Marijampolė–Suvalkai – nuo 4 400 iki 64 000 automobilių, taip pat A19 Vilniaus pietiniu aplinkkeliu vidutiniškai važiuoja 2 468 krovininiai automobiliai, keliu A1 Vilnius–Kaunas–Klaipėda – 3 350 ir keliu A5 Kaunas–Marijampolė–Suvalkai – 5 387 krovininiai automobiliai*), didėjančią kelių infrastruktūros nusidėvėjimą (nuo 2016 m. iki 2022 m. vidutiniškai per metus magistralinių kelių nusidėvėjimo vertė – apie 54,8 mln. Eurų), padidėjusią infliaciją ir tai, kad kelių naudotojo mokesčio dydžiai nebuvo peržiūrėti nuo 2015 metų. Taip atsižvelgiant į ES direktyvą, nustatančią maksimalius kelių naudotojo mokesčių dydžius;
- 28 viešųjų elektromobilių įkrovimo stotelių administravimo kaštai ir nemokamos įkrovimo paslaugos teikimas AB Lietuvos automobilių kelių direkcijai 2022 metais sudarė 0,5 mln. eurų. Nemokamo įkrovimo paslaugos teikimo terminas pagal įsipareigojimus baigiasi 2023 metais. Anot Susisiekimo ministerijos, teikiama nemokama elektromobilių įkrovimo paslauga iškreipia konkurencines sąlygas rinkoje ir neskatina kurti ir plėtoti elektromobilių įkrovimo infrastruktūros privačia iniciatyva.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Rengėjų pasiūlytos priemonės (be kita ko, atsisakyti kelių naudotojo mokesčio ribinių tarifų ir pagal ES direktyvos nuostatas nustatyti maksimalius kelių naudotojo mokesčių dydžius, kurie priklauso nuo transporto priemonės taršos klasės (euro 0, euro I, euro II, euro III, euro IV, euro V, euro VI) ir transporto priemonės ašių skaičiaus, išlaikant Įstatyme numatytas proporcijas (mėnesio tarifas turi būti ne didesnis kaip 10 % metinio tarifo, savaitės tarifas turi būti ne didesnis kaip 5 % metinio tarifo, o dienos tarifas turi būti ne didesnis kaip 2 % metinio tarifo). Anot Susisiekimo ministerijos, preliminariais skaičiavimais, įvertinus esamus transporto priemonių srautus, kelių naudotojo mokesčio būtų surenkama nuo 36 iki 94 mln. eurų (priklausomai nuo transporto priemonių ašių skaičiaus) daugiau, palyginti su vidutiniškai surenkamu per metus (apie 53 mln. eurų); Apmokestinus naudojimąsi valstybinės reikšmės keliuose Kelių direkcijos įrengtomis 28 elektromobilių įkrovimo stotelėmis, anot Susisiekimo ministerijos, Kelių direkcija gautų daugiau kaip pusę milijono eurų pajamų per metus. Lėšos būtų naudojamos valstybinės reikšmės keliuose įrengtų elektromobilių įkrovimo stotelių (kelio statinių) priežiūros, infrastruktūros palaikymo ir administravimo sąnaudoms padengti. Taip pat tai būtų paskata privačiam sektoriui konkurencingomis sąlygomis kurti ir aktyviau plėtoti viešąjį elektromobilių įkrovimo tinklą šalia valstybinės reikšmės kelių) iš esmės atliepia siekį spręsti kelių tinklo priežiūros, rekonstrukcijos, remonto ir plėtros finansavimo klausimus, atsižvelgiant į transporto priemonių padaromą žalą magistralinių kelių infrastruktūrai. Paminėtina, kad už naudojimąsi valstybinės reikšmės krašto, rajoniniais ar vietinės reikšmės keliais kelių naudotojo mokesčiai

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

nemokamas.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Įstatymui įgyvendinti Susisiekimo ministerija turės parengti ir pateikti Vyriausybei Vyriausybė 2005 m. balandžio 21 d. nutarimo Nr. 447 „Dėl Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo projektą, nustatant konkrečius kelių naudotojo mokesčio dydžius, neviršijant Įstatyme nustatomų maksimalių dydžių, taip pat šio mokesčio mokėjimo, administravimo ir priežiūros tvarką. Kelių direkcija vykdys elektromobilių įkrovimo paslaugos teikimo veiklą. Elektromobilio įkrovimo paslaugos kainą sudarys elektros energijos kaina ir papildoma dedamoji, kurios dydžio apskaičiavimo metodiką nustatys susisiekimo ministras, įvertindamas išlaidas, kurias patiria valstybinės reikšmės kelių valdytojas, eksploatuodamas valstybinės reikšmės keliuose įrengtas elektromobilių įkrovimo stoteles. 2024 m. liepos 1 d. įsigaliojus Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo pakeitimams, Eismo įvykių informacinės sistemos valdytoja taps Susisiekimo ministerija. Numatoma, kad šią sistemą tobulins, ją naudos, tvarkys duomenis, analizuos eismo įvykius, teiks reikiamą informaciją ir pan. viešoji įstaiga Transporto kompetencijų agentūra (toliau – Agentūra). Eismo įvykių duomenims tvarkyti, rinkti, grupuoti, analizuoti ir kitiems veiksams, siekiant daryti išvadas dėl eismo saugos problemų ir galimų sprendimų būdų, kiekvienais metais numatomas apie 250 tūkst. eurų poreikis iš Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų. Vadovaujantis Statybos įstatymo nuostatomis, Susisiekimo ministerijai kaip viešajam subjektui pavedama atlikti susisiekimo komunikacijų ir su jomis susijusių kitų inžinerinių statinių, taip pat hidrotechnikos statinių Baltijos jūroje ir vidaus vandenių telkiniuose priežiūrą arba suteikiama teisė perigalioti ir pavesti šią funkciją atlikti kitai organizacijai. Atsižvelgusi į teisės aktų nuostatas, Susisiekimo ministerija įpareigos Agentūrą vykdyti valstybinės reikšmės kelių naudojimo priežiūros funkciją. Statinių naudojimo priežiūrą atliekanti Agentūra tikrins, kaip statinių naudotojai (AB Lietuvos automobilių kelių direkcija) vykdo Statybos įstatymo ir kitų Lietuvos Respublikos įstatymų bei teisės aktų nustatytus statinių techninės priežiūros ir naudojimo bei statinių saugos reikalavimus.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Be pastabų suderinta su Aplinkos ministerija, VšĮ Transporto kompetencijų agentūra. Lietuvos vežėjų sąjungos pateiktos pastabos dėl Įstatymo projekto įvertintos. AB Lietuvos automobilių kelių direkcijos pateiktos pastabos suderintos darbo tvarka. Konkurencijos taryba ir Lietuvos savivaldybių asociacija per nustatytą terminą pastabų nepateikė. Dėl Finansų ministerijos ir Teisingumo ministerijos pateiktų pastabų, į kurias neatsižvelgta, parengta derinimo pažyma.

PAŽYMA PARENGĖ

Saulius Gaigalas

Ekonomikos politikos grupė, patarėjas